ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125.
УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 199. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ЖОВТНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, OCTOBER 23, 1975 No. 199. VOL. LXXXII.

ОЧІКУЄТЬСЯ ТИСЯЧІВ УЧАСНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ СОЛІДАРНОСТИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЦІЄЇ НЕДІЛІ

Фотокопія (поменшена) поверненого совєтською поштою рекомендованого листа до Валентина Мороза. Комітет Оборони Валентина Мороза у Філядельфії одержав від різних людей понад 700 таких повернених совєтською поштою листів до українських політв'язнів.

Філядельфія. — Як уже інформовано, цієї неділі, 26 жовтня, о год. 2-ій по полудні тут на площі Індепенденс Мол, напроти Індепенденс Голл, відбудеться велика українська Маніфестація Солідарности, що її влаштовує місцевий Комітет Оборони Валентина Мороза під протекторатом Відділу УККА. Згаданий місцевий Комітет Оборони Валентина Мороза очолюють молоді матері-українки, які досі переведи ряд найбільш успішних акцій в обороні ув'язненого у Владимирській тюрмі біля Москви Валентина Мороза та всіх інших українських політв'язнів у Совєтському Союзі. В рямках цих акцій та в підготові до недільної Маніфестації Солідарности, делегація цього Комітету минулого вівтірка, 21-го жовтня, відвідали сенатора Генрі Джексона, одного з демократичних кандидатів на президента ЗСА, у Вашінґтоні та з'ясувала йому м.ін. справу звороту совєтською поштою всіх листів, висиланих з Америки та інших вільних країн на адреси українських політв'язнів в СССР. Комітет має в своєму розпорядженні понад 700 таких повернених листів. Високі федеральні, стейтові і міські представники заповіли свою участь у цій недільній Маніфестації Солідарности, яка крім коротких промов та мистецької програми, включає м.ін. запалення символічного Смолоскипа Волі, що його передаватиметься від громади до громади для влаштовування подібних публічних виступів в обороні українських політв'язнів. Місцевий Відділ УККА проголосив окремий заклик до масової участи в цій Маніфестації, яка має за завдання „доказати Америці і світові, що доля Валентина Мороза та інших українських політв'язнів совєтських тюрем, концтаборів і психіятричних закладів не є для нас байдужою". Молоді організатори Маніфестації очікують, що в ній візьмуть участь тисячі українців не тільки Філядельфії і ближчих, але і дальших околиць.

У Ню Йорку відбулася нарада у справі політичної консолідації

Ню Йорк. — Минулої неділі, 19 жовтня тут в домівці ОДВУ в УНДомі відбулася нарада у справі консолідації українських політичних сил в рямцях Української Національної Ради. Ініціятиву взяли у свої руки члени УНРади з фракції ОУН (популярно мельниківці), під проводом свого голови д-ра Зенона Городиського. Він перевів у цій справі листування з президентом УНР в екзилі Миколою А. Лівицьким та відбув, у товаристві д-ра В. Михайлова двогодинну розмову з заступником голови УНРади Іваном Кедрином-Рудницьким, який з черги поінформував також през. М. Лівицького та перевів у цій справі довшу розмову з головою Представництва УДЦентру на Америку, інженером В. Біляєвим у Філядельфії. На нараду в Ню Йорку явилися представники всіх існуючих в УНРаді партійних фракцій — разом 15 осіб, — одинокий, що особисто не міг прибути, д-р Степан Ріпецький, член УНРади від Соціялістичної партії, зголосив телефонічно свою повну згоду. Головуючий на нараді д-р З. Городиський предявив проєкт політичної плятформи, на якій мали б об'єднатися в рямцях УНРади всі політичні партії і групи. Представники партій УНДС, УНДО, УРДП, Селянської партії й Громадського сектора, як також конференції українських професійних організацій, заявили свою принципову згоду на запропонований текст такої принципової декларації. Після короткої дискусії — переведено деякі редакційні і стилістичні зміни у тому тексті й одноголосно схвалено його. Приявні також одноголосно уповноважили представників ОУН (м) до переведення дальших консолідаційних заходів з тими політичними партіями чи партійними групами, які не належать до УНРади. Ред. І. Кедрин висловив подяку членам ОУН, зокрема д-рові З. Городиському, за їх ініціятиву й поручав довірити їм дальше посередництво. Хоча приявні признавали, що переведення консолідації вимагатиме певного довшого часу, проте всі одностайно підкреслювали два основні моменти: 1) Сучасна ситуація в Україні і в світі вимагає відкинення всіх, навіть слушних застережень і суперечок та об'єднатись у спільному антикомуністичному й антимосковському фронті і 2) вся велика українська вільна громада у світі наполегливо домагається політичної консолідації і таврує внутрішні чвари та пересправи між зорганізованими українськими політичними партіями і групами.

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ УВАН

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 25-го жовтня ц. р. о год. 4-ій по полудні тут у приміщенні Академії (206 Вест 100 вулиця) відбудеться наукове засідання Української Вільної Академії Наук в ЗСА, на якому д-р Іван Новосівський виголосить доповідь на тему: „До історії Чернівецького університету", з нагоди 100-ліття його заснування.

ПІД ЗНАКОМ XII КОНГРЕСУ ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк (СБ). — Засідання Політичної Ради УККА, яке попередила нарада Комісії Політичної Ради для Підготови XII Конгресу, відбулося тут 18 жовтня ц. р. в Українському Інституті Америки. Хоч у програмі засідання були різні точки і теми, але було очевидним, що майбутній Конгрес надає тон.

Уже на нараді Комісії Підготови позначилися різні думки, як найкраще перевести XII Конгрес і що зробити, щоб він направду змобілізував нашу громаду. Пленум Політичної Ради передискутував предложений проєкт Комісії й доручив їй на цій базі виготовити докладну програму та, після обговорення на засіданні Комісії, передати пленумові до остаточного рішення. Стверджено, що з різних боків приходять різні контроверсійні проєкти, але всі вони мають на меті поліпшити працю нашої громадської централі, якою є УККА, та змобілізувати і піднести активність наших громад. Всі ці проєкти мають на меті притягнути якнайширші кола українського суспільства до співпраці з УККА.

Дві основні проблеми є в центрі всіх пропозицій: 1) Сучасний стан в Україні та що ми можемо зробити для його поліпшення, і 2) Збереження і розвиток поселення. Випрацьовані під тим кутом пропозиції Комісії Підготови передискутує Політична Рада і в потребі доповнить та передасть Екзекутиві УККА.

В дискусії над цими проблемами, яка була інколи гарячою, брали участь майже всі учасники нарад. До грудня ц. р. Комісія мусить закінчити свою працю й представити її результат на черговому пленумі Політичної Ради. Всім, що не входять в склад Комісії, запропоновано дати свої завваги й пропозиції на письмі.

Доповідь д-ра І. Марченка на тему: „Українська дійсність в імперіялістичних кліщах СССР" викликала живу дискусію. Окремо віднайдено, що боротьба за існування українського народу та за його визволення відбувається на всіх відтинках, а одним з найважливіших є релігійний відтинок. Через те така справа, як український Патріярхат, це не лише релігійна, але загально-національна проблема.

Заплямовані дві доповіді: д-ра В. Шандора про „Працю на терені ОН" і мгра І. Базарка „Інформацію про працю Екзекутиви УККА" не відбулися. В. Шандор не прибув, а І. Базарко хворий у шпиталі. Замість доповіді д-ра Шандора п. Дарія Степаняк подала ряд фактів з терену ОН. Не зважаючи на різні заходи большевицького представництва і їх численних аґентів та співробітників, наша наполеглива праця таки дає по якомусь часі успіхи. Допо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Владика Лостен провадитиме Католицькою Конференцією для Етнічних Справ

Ню Йорк. — Від середи, 29 жовтня, до п'ятниці, 31-го жовтня, тут в Коммодор готелі проходитиме друга з черги Католицька Конференція для Етнічних Справ і Дільниць Міст (Catholic Conference of Ethnic and Neighborhood Affairs), якою цим разом проводитиме Владика Василь Лостен. Мотто цьогорічної конференції є: „Церква, етнічність та 200-річчя ЗСА. За поновним відкриттям вартостей Америки.

Під час конференції проходитимуть „робітні" з даних ділянок, промови, дискусійні панелі та будуть висвітлені фільми, зв'язані з етнічними та церковними справами, як також будуть відправлені Служби Божі у візантійському та латинських обрядах. Відбудуться також пописи різних етнічних груп.

Будуть виголошені промови на теми: „Етнічна Америка в періоді 200-річчя"; „Проблеми етнічних груп і католиків в Америці"; „Теологія, плюралізм і американське життя"; „Наполегливість зв'язків між етнічними групами"; „Етнічність та поновне відкриття вартостей Америки".

„Робітні" будуть призначені таким темам: „Літургія та культура"; „Навчальні програми в парафіяльних школах"; „Організування етнічних громад"; „Етнічні організації, зразкові програми для діяльности парафій та етнічних дільниць, іміґрація"; „Народне мистецтво"; „Засоби масової інформації"; „Етнічність та родина"; „Етнічні групи та суспільні послуги"; „Жіноцтво етнічних груп"; „41-ий Міжнародний Евхаристійний Конґрес". Передбачають, що на триденну конференцію в Коммодор готелі в Ню Йорку має прибути понад 300 священиків і світських діячів різних етнічних груп ЗСА.

Католицька Конференція для Етнічних Справ і Дільниць Міст — це організація, яка охоплює священиків і світських людей, які працюють для рівноправности етнічних груп у Церкві і суспільстві. Вони стараються зацікавити місцеві парафії проблемами окремих дільниць і громад.

Співпредсідниками Католицької Конференції для Етнічних Справ є Владика Василь Лостен, Владика Артур Кравчак, і монсеньйор Джено Бароні. Координатором триденних нарад цієї організації буде о. Пол Асціолла.

За три тижні жовтня УНС прийняв $125,000 позичок від членів на Боргові Зобов'язання

Джерзі Ситі. — З канцелярії Українського Народного Союзу інформують, що за три тижні жовтня, від 1 до 20-го, допоміжна Українська Національна Корпорація Віднови Міста, яка з формально-правних причин відає справами нової Української Будівлі УНСоюзу, видала ґарантованих УНСоюзом т.зв. Боргових Зобов'язань на загальну суму 125,000 долярів. Як відомо, УНСоюз та його допоміжна Корпорація видають ці Боргові Зобов'язання своїм членам та їх Відділам, приймаючи від них позички на фінансування коштів нової Будівлі на вісім відсотків. Досі таких позичок прийнято на ці Боргові Зобов'язання вже на суму понад 1,125,000.00 долярів, від яких 1-го жовтня виплачено вже понад 20,000 долярів титулом відсотків, що їх виплачується квартально від позичок на суму п'ять і більше тисяч долярів та піврічно від позичок на суму до п'ять тисяч долярів. Видача Боргових Зобов'язань на позички від членів УНС і їх Відділів продовжується.

СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРАВНИКІВ ЗАКЛИКАЄ УРЯДИ ЗВІЛЬНИТИ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Вашінґтон, Д. К. (А. Семотюк). — Близько 5,000 правників, суддів та юристів з понад 100 країн світу взяли участь в однотижневій конференції, яка відбулася тут в тижні від понеділка до суботи 13-18 жовтня, та після обговорення ряду прерізних справ в тому й порушування людських прав, звернулися із закликом до всіх держав світу „звільнити політичних в'язнів, переслідуваних за їхні переконання". Цей заклик включений в одну з кількох резолюцій, які відносяться до порушування людських прав. Справу порурення людських прав в СССР вдалося видвигнути вупорушення людських прав сникам за стараннями нечисленної групи активістів СКВУ, Комітету Оборони Валентина Мороза і Комітету Оборони Совєтських політичних в'язнів, які були присутні на сесіях конференції, інформуючи її учасників про арешти і репресії в СССР та роздаючи відповідну інформаційну літературу. Первісний текст резолюції, із специфічним вирізненням СССР, Резолюційна комісія конференції змодифікувала до кінцевої загальникової форми, одначе резолюція включає пасус про ув'язнення в психіятричних закладах і тим самим посередньо відноситься до СССР, одинокої в світі держави, яка це практикує. В інших резолюціях, які відносяться до людських прав, говориться про поєднання родин, інспекцію представниками міжнародних установ в'язниць і концентраційних таборів та про надання права дипломатичним місіям ґарантувати азиль переслідуваним особам.

В конференції, якій американська преса присвятила дуже мало уваги, мала взяти участь 100-членна делеґація з СССР, але з невідомих причин не прибула. Присутнім на сесіях був тільки один представник совєтської амбасади. Це й спонукало конференцію до прийняття дуже вимовної резолюції, в якій засуджується держави, які забороняють своїм громадянам брати участь в конференціях правників і юристів.

САХАРОВ ВНІС ПРОХАННЯ ПРО ВИДАЧУ ЙОМУ ВІЗИ ДО ОСЛЬО

Москва. — Ройтерс інформує, що академік Андрей Сахаров вніс формальне прохання до еміґраційних властей у Москві про видачу йому візи і дозволу виїхати до Осльо в Норвеґії для одержання там признаної йому нобелівської нагороди миру. 54-річний вчений і від кількох років видатний десидент і оборонець людських прав в СССР, на якого від часу проголошення списка нобелівських нагород совєтська преса повела додаткову атаку, заявив закордонним кореспондентам у своєму помешканні в Москві, що невідомо чи совєтський уряд дозволить йому виїхати до Осльо. Церемонія вручення нагород відбудеться 10-го грудня ц. р. Сахаров у листі до еміґраційного уряду просить також дати можливість його дружині Єлені, яка тепер перебуває в Італії, де переходила операцію очей, взяти участь у тій небуденній церемонії. Сахаров виразно і недвозначно підкреслив у розмові з журналістами, що він ніколи не покине Совєтського Союзу, якщо йому не буде дозволено повернутися назад, або якщо будуть тільки познаки, що йому не видадуть поворотньої візи.

У пов'язанні з можливим приїздом Сахарова до Осльо данський часопис „Берлінгске Тіденде" у виданні з 20-го жовтня заявляє, що згідно з інформаціями, які газета одержала „з добре поінформованих джерел", Совєтський Союз рішений „видворити" академіка Андрея Сахарова з СССР. Сам А. Сахаров розмовляючи в неділю, 19 жовтня ц. р. з кореспондентами канадської радіостанції заявив, що він не знаходиться під якимось спеціяльним натиском і що він не вірить, що совєтський уряд позбавить його громадянства і усуне з СССР. „Я буду супротивлятися всяким заходам викинення мене з Совєтського Союзу, — заявив А. Сахаров, — я відмовлюсь від виїзду".

СССР ПОГОДИВСЯ НА 5-РІЧНИЙ КОНТРАКТ ЩОДО ЗАКУПІВЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО ЗЕРНА

Вашінґтон. — Білий Дім у понеділок, 20 жовтня, повідомив, що Совєтський Союз погодився підписати 5-річний контракт із ЗСА щодо закупівлі від 6 до 8 мільйонів тонн американської пшениці й кукурудзи річно. Контракт має ввійти в силу 1-го жовтня 1976-го року. Минулого понеділка президент Форд також зніс ембарґо на додатковий продаж цьогорічного зерна Совєтському Союзові, встановлене два місяці тому, коли в Америці поширилися побоювання, що додатковий продаж може спричинити високі підвишки в цінах харчових продуктів в ЗСА і профспілки американської торговельної фльоти відмовилися навантажувати зерно на кораблі. Вітаючи договір щодо 5-річного контракту, президент Форд заявив, що контракт спричиниться до „економічної стабільности в ЗСА", тобто, до великої міри запевнить, що ціни не будуть так раптово змінятися, а також заявив, що договір є дальшим „позитивним кроком" у відносинах між ЗСА та СССР.

Минулого понеділка Білий Дім також поінформував, що ЗСА та СССР підписали „вступне домовлення" в справі закупівлі Америкою приблизно 200,000 бочок нафти денно. Із достовірних джерел стало відомо, що остаточне домовлення в цій справі натрапило на перешкоди, бо Москва не хоче погодитися продати нафту по нижчих цінах, ніж були встановлені Організацією країн-експортерів нафти, бо вважає, що це обурило б арабські держави. Хоча совєтська нафта становила б тільки коло 2 відсотки із нафти, яку імпортує Америка, то Вашінґтон, стараючись одержати нижчі ціни, хоче доказати Організації країн-експортерів, що вони не мають виключного голосу щодо встановлення цін на всіх ринках світу, а також може навіть змусити ці країни обнизити їхні ціни.

ПАСТОРИ ОЛЕКСА ГАРБУЗЮК І ВОЛОДИМИР ДОМАШОВЕЦЬ ОЧОЛИЛИ ВСєББРАТСТВО

Пастор Олекса Гарбузюк

Пастор Вол. Домашовець

Торонто (В. Григоренко). — Черговий Пленарний Конгрес і Ювілей 25-ліття Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства відбувся тут у днях від 10 до 12 жовтня. Близько 700 присутніх пасторів, делегатів і гостей з різних країн світу вщерть наповнили просторий, спеціяльно віддекорований для Ювілею, Молитовний Дім місцевої Української Євангельсько Баптистської Церкви.

Уже в п'ятницю вечором ювілейний Конгрес відкрив торжественно голова ВЄвБ-Братства, пастор О. Гарбузюк, сердечно вітаючи делегатів і гостей. Вказуючи на широкі лани духовної праці, він підкреслив важливість Христової вимоги, яка була гаслом Конгресу: „Ідіте по цілому світові та всьому творінню Євангелію проповідуйте!"

В ювілейному святкуванні взяли участь хори з Торонта, Чікаґо та Вінніпеґу. Особливою атракцією був Український МісійнийХор під керуванням паст. І. Поліщука. Хор цей відтворено до його оригінального складу, як він у повоєнних роках відвідав українські табори в Німеччині з пасторами С. Нищиком і І. Барчуком та потішав наших людей піснею і вісткою Христової Євангелії. Програми ювілейного святкування прикрашували співами численні вокалісти та виконанням пісень у супроводі бандури. Молодий маестро, Ігор Домашовець, а також Оксана Костів і Надя Галич акомпанювали на фортепіяні.

Конгрес ушанував почесними грамотами признання найвизначніших заслужених старших діячів Українського Баптизму за їхню довголітню плодоносну працю, між якими були пастори д-р Левко Жабко-Потапович — почесний голова, Григорій Домашовець — бувший голова, Іван Барчук, Степан Нищик, Іван Підгорецький, Іван П'ятковський, Павло Бартків, Василь Бура та Захарій Речун-Панько.

Широковідомий євангельський письменник і поет, голова в-ва „Дорога Правди" та редактор журналу „Християнський Вісник", Михайло Подворняк, прийняв через пасторів І. Тарасюка та А. П'ятоху особливе признання та подяку за самопосвятну працю від українських баптистів Західньої Канади, а паст. В. Домашовець виконав його пісню в супроводі бандури — „Як скоро проминають дні" — композиції

(Закінчення на стор. 3-ій)

„І МОГИЛИ МОЇ МИЛІ МОСКАЛЬ РОЗРИВАЄ..."

„Дніпро, брат мій, висихає, мене покидає, і могили мої милі москаль розриває..." — писав Тарас Шевченко в поемі „Розрита могила" в жовтні 1843-го року. Ці „могили мої милі" москаль розриває і досі, як це свідчать промовисто фотознімки з Янівського цвинтаря у Львові, зняті в серпні цього року одним із наших туристів.

Загальний вид на ту частину Янівського цвинтаря, на якій були поховані полягли вояки Української Галицької Армії. Тільки зарослі травою фундаменти пам'ятників та де-не-де понищені стрілецькі хрести залишились там сьогодні.

Серед розритих стрілецьких могил залишився ще тільки стрілецький хрест на могилі ген. Тарнавського із написом: „Тут спочиває Мирон Тарнавський", та подано дати народження і смерти. Це все.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Воля неподільна

Можна сміло твердити, що найбільшим прагненням кожної людини за всю історію людського роду була воля. Так само сміло можна твердити, що причиною найбільших війн і нещасть в історії було заперечування тієї волі. Воля бо включає всі ті людські і національні права, що їх американська Декларація Незалежности називає невід'ємними, бо їх надав кожній людині її Творець. І коли в світі ще й сьогодні повно всіляких викликів і загроз, то головною причиною цього є без сумніву та обставина, що велика частина людства в рабовласницькій совєтській імперії позбавлена тієї волі.

Цілком правильно окреслює цю справу відбута минулого тижня у Вашінгтоні Світова Конференція Правників, яка у схваленій нею Декларації Світової Взаємозалежности м.і. стверджує, що:

1. Всі народи і їхні уряди тепер і назавжди нерозв'язно переплетені в їхньому пошукуванні людських вартостей; в їхньому шуканні в часі і просторі значення і мети людського існування;

2. Людство є неподільною цілістю — якщо одна особа голодує чи терпить спрагу або зазнає нестатків, ми всі їх зазнаємо; якщо будь-яка особа терпить позбавлення людських прав, ми всі терпимо і спільно відчуваємо пониження нашої людської гідности.

Ці ствердження Світової Конференції Правників схвалені, мабуть, в тому сенсі, що так повинно бути, хоча ще так не є. Ми всі повинні співчувати тим людям у світі, що голодують чи терплять нестатки, та повинні вважати пониженням нашої власної людської гідности те, що десь комусь у світі відмовляється людських прав.

І все це безмірно більше ми повинні відчувати та відповідно поступати, маючи на увазі пригноблених та позбавлених національних і людських прав наших рідних братів і сестер у поневоленій Україні. Це не тільки із чисто людських чи сантиментальних причин, але навіть з егоїстичних. Сказано ж бо, що воля і людська гідність неподільні, і якщо їх комусь відмовляється в світі і ми до цього байдужі, то легко може статися так, що і ми цю волю та людську гідність втратимо.

З таких міркувань і в тому сенсі можна тільки сердечно привітати та всіма нашими силами піддержати заплянову на цю неділю місцевим Комітетом оборони Валентина Мороза велику українську Манiфестацію Солідарности у Філядельфії. Організує цю манiфестацію під протекторатом місцевого Відділу УККА відносно молий гурт — усього, здається, вісім молодих жінок-матерів, які з подивугідним знанням, фаховістю та з до самозапереченння відданістю ведуть акцію оборони українських політв'язнів у Совєтському Союзі вже від кількох років.

У програмі недільної манiфестації є, між іншим, запалення Смолоскипу Волі, який опісля передаватиметься від громади до громади власне для влаштовування таких Манiфестацій Солідарности з нашими братами і сестрами, які терплять неволю в Україні.

Наш заклик і прохання: хто тільки може, зблизька і здалека, нехай візьме участь у тій Манiфестації Солідарности, та разом із запаленням Смолоскипа Солідарности, запалить такий символічний смолоскип і в своєму серці та в своїй душі. Воля бо — неподільна!

Пересторога варта уваги

Коли кілька днів тому державний секретар Генрі Кіссінджер прибув до Пекіну, то китайський міністер закордонних справ Чіяо Куан-гуа перестеріг Вашінгтон, що теперішня політика детанту між ЗСА та Совєтським Союзом може становити серйозну небезпеку для Америки. Перестерігаючи ЗСА проти „гегемонізму", тобто проти совєтської закордонної політики, міністер Чіяо недвозначно сказав, що теперішня політика детанту між ЗСА та СССР — це ілюзія, а не дійсність, і що ця політика тільки сприяє експансіоністичним плянам Москви.

Очевидно, що ця пересторога китайського міністра не була тільки альтруїстичним попередженням для Америки. Відомо ж бо, що Пекін зацікавлений тим, щоб ЗСА не допустили до ще більшого зросту мілітарної та економічної сили Совєтського Союзу, який для червоного Китаю тепер є найбільш небезпечним ворогом. Між Москвою та Пекіном існує не тільки ідеологічний конфлікт, але також конфлікт щодо території, який вже довів до кількох серйозних збройних ударів. Отже, червоний Китай, задля власної користи, радів би із погіршення взаємин між Совєтським Союзом і Америкою.

Але також незаперечним фактом є, що політика детанту досі справді принесла більше користи для СССР ніж для Америки та її союзників. Москва застосовує подвійний стандарт, бо покликається на політику детанту тільки тоді, коли це виходить на користь Совєтського Союзу та його сателітів, але „забуває" про цю політику, коли треба зробити якісь концесії для Заходу. Пересторога китайського міністра закордонних справ, що ця політика наразі тільки сприяє експансіоністичним плянам Москви, має своє повне потвердження в практиці, і тим самим заслуговує на увагу.

Міжнародні взаємини України 1917-1924 рр. були темою лекції в Гарварді

Кембрідж, (ФКУ). — У четвер, 9-го жовтня тут відбувся виклад, пов'язаний з виставкою державних документів 1917-1920 рр. д-ра В. Трембіцького — відомого дослідника та знавця проблем міжнародних взаємин Української Держави.

Проф. Трембіцький представив міжнародно-правне становище України в аспекті дипломатичних, консулярних, економічних та політичних зв'язків, подаючи багато статистичних даних та фактів.

На виставці, крім міжнародних й дипломатичних пашпортів, знімок із посольств, мирових конференцій та статистичних таблиць, була також серія карт, на яких була точно зображена територія Української Держави в її кордонах.

Під час свого побуту в Українському Інституті д-р В. Трембіцький мав нагоду запізнатися з науковцями, студентами, працею Інституту та архівом-бібліотекою.

Любов Коленська

НЕЗВИЧАЙНИЙ СКАРБ

У столиці стейту Канзас, місті Топіка, стоїть висока, вилита з бронзи статуя жінки, на її руках немовля, а на колінах рушниця; постумент цей здвигнено в пам'ять жінок - піонерок в Америці, які в попередньому сторіччі проявлялися у ролях матерів і господинь, але, як зайшла потреба, ставали з рушницею в руках на захист свому домові. У статуї цій зображено символіку цих неспокійних часів і перші кроки суфражисток у напрямі зрівняння прав жінок з чоловіками.

Усе ж вилита з бронзи статуя — це тільки мовчазне віддзеркалення, бо тим часом знайшовся епохальний документ тих часів, якому мабуть, немає рівного. Студентка Радкліфського університету Джоен. Л. Страттон приїхала відвідати свою бабуню у місті Топіка й на горищі її дому знайшла безцінний скарб: манускрипти, датовані 1854 - 1885 роками, що їх написали жінки - піонерки, даючи читачеві вгляд у роки раннього Канзасу, побут його мешканців, а зокрема відображення життя тамошніх жінок - піонерок. Есеї цих жінок зібрала прабабуня студентки Джоен Страттон, Лілля Дей Монро, сама американська суфражистка з XIX сторіччя, адвокат і видавець. Проте, ці прецінні документи часу пролежали на горищі, призабуті поміж старими дитячими іграшками, стародавніми скринями й пожовклими шлюбними сукнями. Ці манускрипти — це зібрані записки 750-ти жінок, які на тисячах кусочках листового паперу або бльокнотах передали спосіб їхнього буття, їхні погляди і боротьбу. Підписи на есеях рівночасно дають перегляд різних жіночих професій того часу — жінок, які працювали на пості священиків - проповідників, посадників, адвокатів, учительок і тих, що працювали на ріллі, на фармах. Це часи т.зв. Дикого Заходу і його здобування, освоювання, часи поштових диліжансів і нападів індіян.

Кореспондентка „Ню Йорк Таймсу" Діна Клейман у статті „Як жили жінки-піонерки" пише, що Джоен Л. Страттон задумала зреалізувати плян своєї бабуні і по відредагуванні цих записок видасть їх книжкою, включивши цей есей, як частину своєї праці до коледжу. Манускрипти пребагаті в різні деталі і в кольоритний сюжет, так що на їхній підставі можна накрутити довгометражний і цікавий фільм. Нейл Г. Міллер, екзекутивний директор історичного товариства стейту Канзас, висловився, що збірка цих документарних матеріялів, змальована на широкому полотнищі, дає важливий і новий вгляд у різногранну активність жінок - піонерок. Професор історії Америки Френк Фрейдель, дорадник праці над цим проєктом, сказав, що такого багатого матеріялу, який міститься в цих манускриптах, ще ніхто не бачив.

У своєму есеї, що складається із 1,200 слів, Ліллі Б. Коффін описує, як то у 1874 році на Канзас насунули хмари сарани, що просто годі було поза нею добачити небо. Батько Ліллі, намагаючись їх знищити, розклав величезну ватру, але вони своїм наступом. . погасили вогонь.

Кетрін К. Кавендер пише про незвичайну галянтність чоловіків у відношенні до жінок під час балю. У той час жінки вдягались у сукні із глибоко викроєним декольте на спині, тому під час танцю панове, для пристойности, щоб безпосередньо не торкатись плечей партнерки вдягали білі рукавички, або в руці держали сніжно-білу хусточку.

Анна Морган, жінка-піонер, згадує, у випадку подібному на схоплення „Патриші Гирст XX сторіччя", що після одного місяця її одруження її пірвали індіяни, приказавши їй носити воду та дрова для більш упривілейованих індіянських жінок. Анна Морган спробувала втекти, втеча закінчилась невдачею і вона з розпачу, що вже не побачить більше білих людей. . вийшла заміж за індіянського ватажка. По якомусь часі її визволив полковник 7-ої Кавалерії Джордж А. Кастер і відвіз додому. Повернувшись, вона розчарована своїм звільненням, пише: „З моїм поворотом додому мені доводилось жити у таких важких обставинах, що у мені часто зривалось бажання, щоб мене були ніколи не віднайшли".

„Коли надходили вороги, вони окопувались з гарматами зараз біля фронту нашого дому", — пише Емма Едер Ремінгтон, племінниця Джов Бравна, який виступав за скасування невільництва чорних. І в записках своїх вона представляє моторошні, повні жаху хвилини, коли їй, малій дитині, у році 1856-му в Осаватомік приходилось скриватись під час кривавої битви поміж двома противниками — цими, що боролися за скасування неволі чорних, і тими, що бути проти.

Емеліна Е. Томсон описує своє життя в Ореґоні, на стежці тоді „призабутій Богом і людьми". Її чоловік був перевізником на поромі, а вона з малої хатини зуміла розбудувати великий заїзд — найбільшу і сьогодні широковідому гостинницю при дорозі, яка веде до Каліфорнії.

Олімпія Бравн, пресвітеріянський священик, з досадою і розчаруванням розказує, як вона проводила кампанію, щоб було дозволено жінкам голосувати, яка на жаль тоді безуспішно провалилася.

У 200-річчя Америки цей пам'ятник документ — безцінний скарб, який не тільки увиразнює постать американської жінки-піонерки, але й з деталями подає суспільно-політичний перекрій цих яскравих і бурхливих часів.

Павло Турула

ДО ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

В останньому часі „Свобода" помістила ряд статтей на тему українсько-польських взаємин: „Ватикан і наші польські сусіди", чотири статті Я. Гайваса, Б. Цимбалістого, М. Мельника, а також підвалами працю В. Качмара „Українці в Польщі".

Про потребу співпраці поміж українським і польським народами писалося у „Свободі" теж раніше, але автори звичайно у висновках стверджували безперспективність будь - яких розмов з поляками. Пригадаю хоча б статтю І. Кедрина у „Свободі" з 7-го вересня 1972 року „Чи можливий польсько - український діялог?" Безперечно дуже цікаву і змістовну своєю аналізою дотогочасних українсько - польських розмов, статтю автор закінчив песимістично: „Трудно повірити, щоби такий діялог приніс будь-котрій стороні й цілості визвольної справи уярмлених народів будь - яку користь".

Але саме у тім часі, бо в числі з липня 1972 року, польський журнал „Культура", що виходить у Парижі, надрукував сміливу статтю відомого польського журналіста Мєрошевського, в якій автор ствердив:

„Ті з нас (себто з поляків — ПТ), що домагаються звороту Вільна і Львова, віддаляють перспективи визволення Польщі на неозначений час".

У своїх дальших статтях Ю. Мєрошевський виразно домагається, щоби польська політична опінія прийняла теперішнє територіяльне розмежування поміж нашими народами за дійсне і невідкличне. Долучилися до цього голосу також ще деякі журналісти, зокрема чути виразні голоси молодої генерації з Польщі, мовляв: „не знаю Львова і Вільна, ці міста мене зовсім не цікавлять" (Анджей Брехт, „Культура", Париж, Вересень 1971). Очевидно, це частково було причиною, чому українські журналісти почали також писати на тему співпраці з поляками.

Статті Я. Гайваса і Б. Цимбалістого дають широке поле, на якім повинна б виростати „співпраця" поміж нашими народами. Вони, однак, не вказують на те, „хто і як" мав би запліднювати те поле. Вони також не нав'язують до тих спроб співпраці, які вже започатковано, проте аналіза дотеперішньої українсько - польської співпраці може саме вказати на ті реальні можливості.

Польська еміграція має два силові центри, які здебільшого вирішують про її політику і формують публічну опінію. Це Лондон, де фактично міститься інтелектуальний осередок польської еміграції (еміграційний уряд, централі партій, преси і публіцистики), і Чікаго, де поляки мають найбільше скупчення людського і матеріяльного потенціялу. Нові ідеї і напрямні політики вирішують в Лондоні, випробування й схвалення політичної лінії вирішує в першій мірі Чікаго.

Щасливим збігом обставин саме в обох цих осередках від багатьох літ вже працюють спільні українсько - польські товариства. Про таке товариство, що діє в Лондоні, згадує Б. Цимбалістий. Його головою є тепер Константин Зеленко.

В Чікаго вже 20 років працює Рада Приязни Середньо - Східньої Европи, яку чомусь обидва автори не добачили. Щоправда до Ради входять також чехи і словаки (федералісти) і від двох років — серби, але польсько - українська проблематика є виразно центральною і дуже часто виступає відокремлено. Відбувалися дуже часто українсько - польські зустрічі і дискусії, хоч назовні виступає звичайно Рада Приязні. Були також спільні виступи з балтійськими народами, але на базі загального об'єднання поневолених народів. Вплив діяльности Ради на польську публічну опінію безперечно позитивний.

У березні цього року на бенкеті Ради Приязні виступив з довшою промовою про потребу співпраці президент Конгресу Польонії мец. Алойзи Мазевський, і незабаром після того появилася в газеті „Дзєннік Звйонзкови" офіційна стаття за підписом його заступника М. Лукомського з виразним підкресленням етнографічного принципу, як обов'язуючого у взаєминах поміж нашими народами. Ця стаття була надрукована в перекладі у „Свободі" і швидко після того, також разом із перекладом коментаря зі „Свободи" надрукована в Інформативному Бюлетені міністерства закордонних справ польського еміграційного уряду. Цікаво, що президент польського еміграційного уряду Островський кілька років тому у своїй інавгураційній промові заявив, що польський уряд буде змагати до відзискання т. зв. утрачених східніх земель з Вільном і Львовом („Свобода", 1-го вересня 1973 р.). Тепер же стаття Лукомського появилася в бюлетені того ж уряду без заперечення, хоч і без коментаря.

Звернення єпископа Владислава Рубіна до польської еміграції, яке реферує „Свобода" у статті „Ватикан і наші польські сусіди", — дуже болючий „рецидив". Треба однак ствердити, що це звернення викликало застереження також частини польської еміграції. Те, що його мати українка, зовсім несуттєве. Наші учені впродовж століть будували і „моцарствову Польщу" і російську імперію.

(Продовження на стор. 4-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

ЖИТТЯ НА МАРСІ?

Вичал ракет — це не новина в Простірнім Осередку Кеннеді на Флориді, але при кінці цього літа відбувалося велике хвилювання та напруження між технічним персоналом цього Осередку, що робив останні приготування для вичалу двох безпілотних дослідних ракет: Вікінґ I та II в 10-місячну подорож до плянети Марс.

Кошт тієї місії — 1 більйон долярів, а її ціль — відповідь на кількасотлітнє контроверсійне питання, чи існує, зглядно, чи існувало колись органічне життя на тій плянеті?

Вікінґ I та його двійняк Вікінґ, це найбільш складні ракети - роботи, випущені колинебудь в простір. Кожна з тих ракет складається з двох частин: орбітної та причальної. Обидві ракети по вилеті з траєкторії мають ввійти в орбіту довкола Марса (930 миль від його поверхні) та шукати за догідним місцем причалу. НАСА має вже підмічене таке місце осіду для Вікінґа, I, який вичалено в простір 20 серпня ц. р. (з 39-денним опізненням), те місце має назву Хризе; воно лежить недалеко збігу 4-ох висохлих річищ. Очевидна річ, що те місце мусить бути ще перевірене радарними проміннями з орбітної ракети, яка впродовж 21 дня буде кружляти довкола Марса.

Коли все піде згідно з пляном, 4-го липня 1976 року вилетить з Вікінґа причальна капсуля та осяде м'яко на вибранім місці при допомозі парашута та „комариних" ніг. Як бачимо, час вилету Вікінґа I з землі був так подуманий, щоб причальна капсуля осіла на поверхні Марса в тому дні, коли ціла Америка буде святкувати 200-річний ювілей своєї незалежности. Ця подія не тільки піднесе престиж плянованих святкувань, але стане також однією з найбільших подій в історії людської раси. Бо якщо Вікінґ I, або двійник Вікінґ II, вичалений в простір 17-го вересня ц. р. (з 16-денним опізненням), найде сліди існування органічного життя на Марсі тепер чи в минулому, то це буде доказом, що життя на землі — не відокремлений випадок в нашій соняшній системі. А якщо на двох плянетах однієї з зірок Всесвіту існує чи існувало життя, то це буде переконливим арґументом, що подібне життя може існувати в інших плянетарних системах поверх 100 більйонів зір нашого Всесвіту. Дальшим логічним висновком буде припущення, що землеподібне життя могло розвинутися на багатьох плянетах старших віком за землю, та є сьогодні більш заавансоване за наше.

Філософічний висновок цього здогаду приголомшливий.

Тому не слід дивуватися, що цілий науковий світ слідкує з великою увагою за подорожжю обох Вікінґів, поруч працівників НАСА, для яких успіх тієї місії орначає дальший розвиток тієї простірної установи та нові польоти в космос в шуканні за життям та новими цивілізаціями. Плянета Марс була завжди для людини окутана серпанком чару та таємного невідомого.

Стародавні вавилонці думали, що це червона мандрівна зоря, яку назвали Нерґаль 1500 літ до н. е. Римляни дали йому назву свого бога війни Марса. Плянету Марс відкрив при допомозі телескопу в 1646 р. Франческо Фонтана в Неаполі у формі брудної плями. Крістіян Гюйґенс накреслив силюету тієї плями у формі букви V у 1659 р., а Джіованні Кассіні відкрив у тому самому часі полярні шапки тієї плянети.

В 1864 році італійський астроном Чапареллі думав, що він бачив на поверхні Марса сітку простих ліній, які він назвав по італійськи „каналі", себто рови. Те слово переклали журналісти на „Канали" з логічним висновком існування інтеліґентних істот на Марсі, — будівничих тих каналів.

Велике число визначних астрономів полонила ідея існування життя на Марсі і вони присвятили чимало часу на обслід тієї червоної плянети. Одним з найбільших прихильників існування розумного життя на Марсі був американський астроном Персивел Лавелл.

Плянета Марс впродовж останнього сторіччя стала улюбленою доменою авторів наукової фантастики. Американський письменник, винахідник Тарзана, назвав її Барсум та заселив її зеленими велетенськими воїнами з 2-ма руками, 2-ма ногами та однією змінною кінчиною, що могла правити за руку або за ногу.

Герой його марсіянських серій Джон Картер подорожував на Марс при допомозі сили волі. Подібна подорож коштувала НАСА більйон долярів.

Г. Г. Веллс зробив Марс випадовою базою для наїзників на землю у „Війні світів", а Орсон Ввелс стероризував мільйони американців, відтворивши цю інвазію в радіо в 1938 році.

В 1950 р. Рей Бредбері в своїй книжці „Марсіянська хроніка" зробив цю плянету місцем конфронтації людини з позаземним життям, вона сьогодні вважається т. зв. модерним клясиком. Але в дійсності більшість інформацій та даних про Марс ми завдячуємо простірним, ракетним дослідам, а особливо подорожам обох Марінерів.

Марінер 9 увійшов у орбіту Марса в 1971 році в часі пилової хуртовини, яка

(Закінчення на стор. 3-ій)

НОВЕ ЧИСЛО „ВІСТЕЙ З РИМУ"

II.

„Якщо правдивим є, що українці на вигнанні зберегли при допомозі своєї Церкви глибоку релігійну й культурну єдність, є також правдою і те, що вони не ,відокремилися' від суспільств, які їх прийняли. Щобільше, свобідно беруть участь в економічному, суспільному й політичному житті тих народів, здобуваючи нерідко становища публічної відповідальности, даючи свій питомий вклад великої культурної традиції і живий та палкий досвід свободи, що і є з певністю основною прикметою українських громад у світі."

Далі реферують, між іншим, „Вісті з Риму" міланський католицький часопис „Аввеніре", репортер якого Піо Черокі з тонким відчуттям українського духового світу, передав настрої в час літургічних відправ. Він писав:

„Не зважаючи на численні роки, що віддалили українців від їхньої батьківщини, і різноманітності країн, в яких вони поселилися, українці принесли зі собою поди́х своїх давніх традицій і питоменності Літургії. На кілька годин головний вівтар у центрі Базиліки перемінився в очах паломників на Собор Святої Софії Київської, яка в сучасну пору сіріє в Києві пусткою. . . Кругом вівтаря український нарід з увагою брав участь у кожній хвилині своєї Літургії, а хор своєю старовинною поліфонією Української Церкви висловлював досконало зміст обряду. Повільний ритм — так нам видавалося, слухаючи його — був виповнений тугою і красою. Це був спів, що, здавалося, ступав із минулого, яке не мало часу відкритися перед новим світом вільних народів."

Перший раз в історії

Автор статті - репортажу у „Вістях з Риму" додає від себе таке:

„На жаль, всі репортери не спостерегли, що того дня торжественно пролунало з-над гробу Св. Петра слово „Патріярх Йосиф", дане народом наслідникові Київських Митрополитів Йосифові, що те паломництво від Руси провадив і, як великий оборонець прав свого народу і своєї Церкви серед розхитаних наших часів, визнав із своїм народом, священиками і Владиками нашу приналежність до Вселенської Церкви і свою незалежність від усяких прагнень, що наміряють до знищення та ліквідації нашої Церкви в Україні й на чужині. Його слова у проповіді українською та італійською мовами твердо говорили цю важку правду під копулою Мікель Анджельо перший раз у нашій історії про наше свідчення, яке, — сказав Патріярх Йосиф, — „наші брати й сестри в Україні продовжують боронити своїми терпіннями і кров'ю, опущені й позбавлені волі."

Наведені вгорі слова і є найістотнішою оцінкою того, що сталося й стається на наших очах у справі Українського Патріярхату. Все інше, на що звертають увагу деякі поверхові репортери й коментатори, чи навіть деякі автори різних з'ясувань чи послань, є менш важливе. Щоб зрозуміти суть події, яка сталася, треба піднестися понад дрібні казуїстики й формальності, треба відчути голос і хід історії та в ній знайти сенс для себе й своєї спільноти. Закінчується ця важлива оцінка Римських Днів у „Вістях з Риму" ще такими вагомими словами:

„Так, 12 липня відкрилося лише кілька променів перед усіма народами того великого минулого народу, що хоче жити й творити, що вміє боротися, вміє любити й прагнути великих речей, що не є зіпсутий сучасним лукавим світом, що тужить за волею і справедливістю Христового благовістя, що не падає в розпачі на вид сучасного занепаду і противних вітрів. Цей нарід ожив, коли побачив перед собою невгнуту постать свого Мойсея в особі свого першого Патріярха Йосифа, і тому хоче йти за ним і на муки. Це наш оптимізм! Цей оптимім висловив у своїй проповіді Патріярх знаменними словами: „Будемо щасливі, коли всі сили надприродні і природні, всі ласки і світла нас поведуть на нову дорогу! . . . "

Далі „Вісті з Риму" помістили проповідь Блаженнішого Патріярха Йосифа на Соборній Архиєрейській Святій Літургії в Базиліці Св. Петра 12 липня 1975 р. українською й італійською мовами. Як і інші проповіді та слова нашого Блаженнішого Отця, і ця проповідь була сповнена сенсом історичности та визначенням прямувань — релігійних і культурних — нашого народу на протязі історії. Блаженніший Первоієрарх ствердив глибокі традиції нашої єдности і тяготіння до Вселенського християнства. Він нагадує майже забуту подію з-перед 900 років, коли князь Ярополк увійшов у зв'язок з Апостольською Столицею та бажав запевнити її допомогу для Київської Держави. В різний час наслідники Апостола Петра таку допомогу виявляли речникам Руси - України, а ще частіше її обіцяли. Нав'язуючи до нашої нинішньої ситуації, Блаженніший Отець Йосиф сказав:

„„Нинішні українські паломники, нащадки Із'яслава і Ярополка, знову посіщаючи апостольські пороги, стали при гробі Св. Апостола Петра, щоб засвідчити свою віру і єдність, яку їхні брати і сестри в Україні обороняють терпінням і кров'ю, опущені, позбавлені свободи, бо не лише не можуть брати участи в нашому паломництві, але навіть не можуть помолитися в рідних церквах в Україні."

(Продовження буде)

ПАСТОРИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

С. Бичковського, який також скомпонував спеціяльний „Привіт З'їздові Всеукраїнського Євангельсько Баптистського Братства".

Знаний канадський спортсмен, Зенон Андрусишин, промовляв до молоді про те, як він знайшов найбільше щастя і задоволення своєї душі в Христі Ісусі.

З-поміж численних промовців вирізнилися в особливий спосіб пастори В. Домашовець, А. П'ятоха та мгр А. Гурин. Надзвичайно щирим і відвертим відношенням до слухачів промовляв дорогий гість з України, старший пресвітер Чернівецької области, пастор Яким Десюк Олексів, якого Конгрес найменував почесним гостем.

Крім переданих привітів з України пастором Я. Лисюком, з особливим одушевленням присутні прийняли привіт одного зі старших пресвітерів з самого серця України — з Києва: „Привітайте від мене всіх ваших делегатів і гостей! Я бажаю, щоб Баптистський Конгрес правив на славу Божу. Хай всемагутній Бог благословить усіх присутніх і допоможе винести всі рішення на славу Господеві, щоб вони правили на користь для діла Божого у ваших країнах і в інших місцях! — Київ, 25 вересня 1975 року."

Ювілейний Конгрес привітали листовно УЄвБОб'єднання з Англії, Австралії, Аргентини, Бразилії, Білоруське Баптистське Братство у Вільному Світі, Баптистська Церква в Найробі, Кенія, східня Африка, д-р І. Кмета - Єфимович та інші, а паст. В. Боровський особисто привітав Конгрес Баптистів від Українського Євангельського Об'єднання.

На діловій частині Конгресу ВЄвББратства численна делегація вислухала ідеологічні напрямні Українського Баптистського Руху світового маштабу в історичній перспективі, які зреферував пастор В. Домашовець, доводячи, що УБРух має повне право на самовизначення, самопрезентацію та самооборону. Тому, до часу встановлення повної свободи дії та праці для баптистів України, яка була б без контролі та втручання влади у внутрішні справи Церков і релігійних інституцій і без поліційного нагляду та переслідування, тільки вільна частина Українського Баптистського Руху може правно репрезентувати його у світовому маштабі за важливим баптистським принципом відокремлення Церкви від держави і держави від Церкви.

По оживленій дискусії пастор О. Гарбузюк у підсумок ствердив, що Український Баптистський Рух є одне тіло і географічні простори не можуть нас роз'єднати, бо ми є складовою частиною Баптизму України. Ми потребуємо братів України, а вони потребують нас. Ми хочемо вийти назустріч баптистському Братству України та його потребам, як вільна, необмежена пов'язями будь-якої влади, рука.

У програмі нарад Конгрес рішив прийняти затвердження ревізії статуту, поширити радіонадавання „Голос Євангелії в Україну", посилити діяльність в-ва „Дорога Правди", прийняти науково-богословський журнал „Віра й Наука" за редакцією паст. І. Беркути, здійснити Другий Конгрес Молоді в липні 1976 р., відкрити відділ місії та харитативної допомоги, створити Українську Теологічну Семінарію, заложити Архів-Музей Українського Баптизму та відсвяткувати Ювілей 125-ліття Українського Баптистського Руху в 1977 р.

Нову Екзекутивну Управу очолює паст. О. Гарбузюк — як голова, в такому складі: пастори С. Сковородько і Д. Марійчук — заст. голови, В. Домашовець — генеральний секретар, Й. Іваськів — скарбник, а заступниками та членами є мгр М. Брич, І. Поліщук, мгр А. Гурин, А. П'ятоха та М. Подворняк. Двадцять представників різних країн входять членами у поширений Комітет, а вісім членів Почесного Комітету очолює паст. д-р Л. Жабко-Потапович.

Конгрес прийняв важливі резолюції, окрилені деклярацією ООН щодо прав людини. Рішено домагатися звільнення ув'язнених комуністами українських героїнь жінок — Ірини Стасів - Калинець, Стефанії Шабатури, Наді Світличної - Шумук, Ірини Сеник, Ніни Строкатої Караванської, Одарки Гусяк, Марії Пальчак і інших, та припинення переслідувань і дискримінації жінок України за їхні особисті переконання. Рішено домагатися звільнення з в'язниць переслідуваних совєтською владою українських інтелектуалістів — Валентина Мороза, Леоніда Плюща та Вячеслава Чорновола й інших. Суворо засуджено дискримінацію віруючої в Бога молоді України та позбавлення для неї можливостей високої освіти та життьової кар'єри, а особливо сильно засуджено навмисну депортацію совєтами української молоді з рідних земель України в Азію.

У дальшому, Конгрес виніс реолюцію, домагаючись звільнення з тюрми безправно ув'язнених безбожниками українських баптистських проповідників Бориса Здоровця та Георгія П. Винса і зробити судову переправу на відкритому суді з заступництвом християнських правників - юристів у присутності представників вільного світу. Рішено домагатися спинити державну контролю та поліційний нагляд над Церквами та релігійними інституціями в СССР. З новим 1976 роком рішено також розпочати якнайсильнішу кампанію проти тиранії над духом людини з гаслом: „Повна релігійна свобода для України!"

Ювілейний Конгрес ВЄвБ-Братства був одним з найбільше благословенних численністю представництва та великими досягненнями в дальшій розбудові його діяльноти та праці.

Життя на Марсі?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зробила обстеження тієї пляпети неможливим.

Але коли хуртовина ущухла, Марінер переслав нам низку знімок з його поверхні, що захитало віру наукового світу у можливість існування на тій пляпеті органічного життя тепер, але які не виключають можливости існування такого життя в минулому.

Доказом цього були висохлі річища велетенських рік, що тягнуться сотки миль. Марс має навіть власний „Великий Кеньйон" у кілька разів більший і Арізонський. На погляд учених, Марс має 50,000-літні кліматичні цикли і що саме тепер він перебуває в середині циклю, що є відносно мертвий. Багато речей промовляє за тим, що Марс це умираюча плянета, що могла мати проте буйне життя в минулім. Завданням Вікінгів ствердити або заперечити цей здогад.

ПІД ЗНАКОМ XII...

Закінчення зі стор. 1-ої)

відачка назвала ряд таких успіхів. Після її виступу відбулася жива дискусія.

Опісля п-і С. Букшована подала інформацію про генезу Комітету „Року Жінки" при УККА та останні його пляни.

Після всесторонньої дискусії ствердженo, що важливість справи вимагає перевести її через Екзекутиву УККА. Голова Союзу Українок Америки, мгр І. Рожанковська, з'ясувала справу на Екзекутиві, яка прийняла представлений плян праці. Тепер залишилося до кінця року, а тим самим і „Року Жінки", вже тільки два місяці. Комітет „Року Жінки" на своєму останньому засіданні рішив перевести деякі заходи, що були б добрим завершенням дуже успішної діяльности на цьому відтинку. Серед тих заходів два найважливіші, що їх повинна б пітримати вся наша громадськість: це „голодні" обіди, які повинні перевести всі громади, а прибутки призначити на оборону жінок-політичних і релігійних в'язнів, та масове публічне колядування нашої молоді перед ялинками, міськими управами, катедрами і в інших місцях, де збирається багато людей. Комітет „Року Жінки" просить зробити це публічне колядування щорічним звичаєм по цілій нашій діяспорі. Українські колядки й щедрівки, до населення різних країн, напевно зроблять велику роботу.

В точці програми: „Праця Комісій Політичної Ради УККА" проф. І. Вовчук схарактеризував недоліки тієї праці та подав ряд практичних порад, як їх усунути. Він просив усіх охочих дати свій вклад, зголоситися до будь - якої комісії і допомогти їй у її праці. Труди Комісій Політичної Ради получені з Комісіями Екзекутиви дадуть напевно гарні успіхи. Не біймося нового, не їкаймо від шукання нових доріг і засобів для реалізації наших цілей — закінчив проф. І. Вовчук.

Пленум схвалив вислати екзекутивному директорові мгрові Базаркові побажання швидкого видужання.

Чергове пленум Політичної Ради відбудеться першої суботи грудня.

УПРАВА УСТ ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ

із смутком повідомляє про передчасну смерть

інж. Ярослава Потічного

довголітнього члена Управи та заслуженого спортового діяча в Краю, на еміграції та країні нового поселення.

Дружині та Дочці Покійного Управа Т-ва „Чорноморська Січ" висловлює найглибші співчуття.

ТОВАРИСТВО ПОДОЛЯН при УКРАЇНСЬКІЙ ВІЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ НАУК у США

З великим смутком повідомляємо про несподівану смерть в п'ятницю, 17-го жовтня 1975 р. на 76-му році життя

сл. п.

СТЕПАНА БАРТКА

секретар Т-ва Подолян при Академії.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині Покійного Стефанії, синові Богданові, дочці Христині Бук, Внукам і всій Родині, висловлюємо глибоке співчуття.

Т-ВО ПОДОЛЯН при АКАДЕМІЇ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Земляками, Приятелями та Знайомими, що 25-го вересня 1975 р. відійшов від нас у Вічність, несподівано, по тяжкій операції, на 64-му році свого трудолюбного життя

бл. п.

ЕВСТАХІЙ ЛЄРНАТОВИЧ

ПАНАХИДУ відправлено 29-го вересня 1975 р. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбувся 30-го вересня 1975 р. на кладовищі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тяжким горем прибита —

РОДИНА із Канади, ЗСА і України

ПОДЯКА

Цією дорогою дякуємо всім Рідним, Землякам і Приятелям, що чим небудь допомогли нам в нашім горю, та всім Тим, що віддали останню прислугу нашому Дорогому Кузенові бл. п. Евстахієві Лєрнатовичеві.

ІРИНА та СТЕПАН ЯРИСТАЙКО

Торонто, Канада

Ділюся сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 5-го жовтня 1975 р. в нещасливім автомобільнім випадку в Арізоні, відійшла у Вічність на 29-му році життя, моя Дорога і Незабутня ПОХРЕСНИЦЯ

сл. п.

НАДЯ ВОЛКОВИНСЬКА з дому КАЧУНЬ

Залишила двоє маленьких діточок та чоловіка Володимира, який є в критичному стані в наслідок випадку.

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 10-го жовтня 1975 року в Арізоні.

Шановній Родині Покійної висловлюю глибоке і щире співчуття.

Горем прибитий —

МИХАЙЛО ДУМКА — хресний батько

В пам'ять Покійної Наді, складають на фонд будови нової церкви св. Юра у Ню Йорку:

по 25.00 дол. — М. Думка, Родина Косик, Родина Гальми і Бецки, Анна Буняк, Н. і В. Криса;

по 10.00 дол. — М. Качунь і М. Флис.

Ділимося сумною вісткою з Українською Спільнотою, що дня 5-го жовтня 1975 року, по довгій недузі серця, заснув у Бозі Член Організацій Українського Визвольного Фронту в Рочестері, Н. Й.

бл. п.

МИХАЙЛО ВОРОНА

Народжений 10-го листопада 1914 року в селі Підгірках, біля Калуша в Україні.

ЛІТУРГІЧНОГО ЧИНУ довершив парох церкви Богоявлення Вел. Отець Василь Осташ з похоронного заведення Павла Гарріса у Рочестері, Н. Й., дня 8-го жовтня 1975 року на місцеве кладовище при вулицях Лейк і Дюї.

Всіх Друзів, Приятелів, Знайомих Покійного просимо про молитви за Душу Ревного Українця.

Американська Земля хай буде Йому легкою. Вічна Йому Пам'ять!

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 6-го жовтня 1975 р. ненадійно упокоївся в Бозі на 97-му році трудолюбивого життя в Козові на Шлеську — воєвідство Вроцлав, Польща, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУНЬО, СТРИЙКО і ВУЙКО

бл. п.

ОСИП ДУБ

довголітній управитель шкіл в Ярославщині, зокрема у Ветлині, а останньо на переселенні на Шлеську.

Тяжким горем прибиті:

донька — СТЕФАНІЯ

син — МАРІЯН з дружиною ОЛЕНОЮ

син — ЯРОСЛАВ з дружиною СТЕФАНІЄЮ, та синами ОЛЕГОМ і ОРЕСТОМ з дружиною ОЛЬГОЮ

братанок — ОМЕЛЯН з дружиною МАРІЄЮ

племінниця — СТЕФАНІЯ ЧИЖИК зі сином ВОЛОДИМИРОМ з дружиною МАРІЄЮ, та з донькою ДАРІЄЮ з мужем ТАРАСОМ ДУШПИНСЬКИМ і їхніми дітьми ХРИСТИНОЮ з мужем ЯРОСЛАВОМ СОБОЛЕМ, ЛЯРКОМ і ЛІДОЮ

та ближча і дальша Родина в Америці, Україні і Польщі

ДО ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Це одна з причин, чому в тім силовім трикутнику на сході Европи ми опинилися на третьому місці. Я хочу, однак, вказати, що єпископ Рубін в 1970 р. з'ясував своє наставлення до співпраці поміж поляками і українцями. Саме тоді, коли Українська Католицька Церква в Польщі переживала дуже тяжкі часи, діюча вже тоді в Чікаґо Рада Приязні звернулася офіційно листом до кардинала Вишинського за посередництвом саме єпископа Рубіна в обороні української Церкви в Польщі. Єпископ Рубін в листі, яким повідомив нас про передання наших побажань кардиналові Вишинському, додав між іншим: „Значення спільного порозуміння і співпраці між сусідуючими зі собою нашими народами, може бути справою понад всякий сумнів корисною, може під впливом провидіння. Тому бажаю дальшого розвитку у згідній праці для спільного добра". (Цитата листа у дослідним перекладі з польської мови — ПТ).

Можливо, якщо була б змога продовжувати тоді нав'язані контакти, єпископ Рубін мав би дещо інший погляд на минуле Львова, колишнього осідку трьох католицьких віровизнань і трьох єпископств — українського, вірменського і польського. На жаль, наш церковний провід не створив атмосфери, яка б дозволяла продовження розпочатих старань, не сприяли тому також місцеві ускладнення в Чікаґо.

Б. Цимбалістий у своїй статті „За українсько-польське порозуміння" правильно оцінює, що це центральна проблема середньо - східньої Европи. Від цього в першій мірі залежить можливість визволення і противаги російській потузі. Сусідні меншечисленні народи будуть тоді орієнтуватись на нашу спільну визвольну акцію. Автор не знецінює діяльности АБН, він тільки перестерігає від втрати перспективи вартостей. Він каже, що народи такі, як словаки і хорвати — це немов голос сумління, голос спільного протесту поневолених народів, але реальна користь, їх ударна сила обмежена.

Перспективу вартостей втрачають, на жаль, також балтійські народи, які, хоч слушно виступають проти визнавання західніми державами окупації їхніх народів Совєтським Союзом, однак задивлені у „міраж" своєї колишньої короткотривалої державности і не добачують того, що їхня сила у визвольній протиросійській дії невелика. Вони не враховують того, що тільки у співпраці з українцями і поляками, буде можливо їм визволитися. Треба подивляти їхню організованість і жертвенність на еміґрації, але їхній балтійський союз майже герметично відмежований від сусідів. Спроби нав'язати співпрацю з литовцями були тільки частинно позитивні, до того часу вони співпрацюють з Радою Приязні принагідно і радше через своїх постійних обсерваторів.

Б. Цимбалістий пробує накреслити майбутню співпрацю з поляками під гаслом: „Вісь Київ-Варшава". Очевидно, це аналогія до колись грізної осі „Берлін-Рим", а це гасло досить небезпечне. Від унормування українсько - польських відносин безперечно в значній мірі залежить майбутній уклад Східньої Европи, будова однак „осі", подібно як і концепція „Межимор'я, не може бути дороговказом на майбутнє. Фактично, це дві різні назви для тієї самої польської „Ягайлонської" концепції, що в очах „зфедерованих" тоді з Польщею народів себе цілковито скомпромітувала.

Варто навести знову голос невідомого автора з Польщі у паризькій „Культурі" з вересня цього року у статті „Польські Перспективи". Автор твердить: ... „Було б абсурдом відгрівати концепцію Межимор'я... Польська східня політика буде змушена балянсувати поміж збереженням стосунків з новою Росією і порозумінням (не федерацією) поміж нашими безпосередніми сусідами на Сході: Україною, Литвою і Білоруссю... Польща не може і не повинна думати про свою гегемонію на Сході, на місце сучасної совєтської гегемонії".

Можна погодитися з твердженням А. Гайваса у статті „Пора на дальші кроки", що дискутувати, а то й в'язати себе уточненими концепціями майбутніх міждержавних наших взаємин тільки зайво абсорбувало б час і увагу. Слід торувати шлях для конкретної співпраці і спільних акцій тут, на еміґрації, а форми майбутніх взаємин лишити для вирішення майбутнім нашим державним чинникам.

Президент Конґресу Польонії Альойзи Мазевський заініціював недавно розмови поміж національними репрезентаціями у справі співпраці в ділянці американської політики. Як нам відомо, така ініціятива була схвалена на політичній раді Конґресу Польонії в Чікаґо, головою якого є згадуваний вище М. Лукомський.

Д-р Лев Добрянський, реферуючи про те на засіданні екзекутиви УККА 6-го вересня цього року, згадав, що А. Мазевський звернувся з тією пропозицією до нього, як президента УККА. Екзекутива УККА вирішила пропозицію схвалити і прийняти. В мене нема сумніву, що зерно, засіяне в Чікаґо, може дати плоди у Вашінґтоні, і це треба мати на увазі.

На жаль, не завжди ми це хочемо доцінювати. Про це свідчать хоча б останні недомагання в Чікаґо: на бенкеті Ради Приязні не взяв участи запрошений голова філії УКК д-р Юліян Куляс, щоби сісти побіч А. Мазевського у почесній президії. Його виручив член управи Відділу д-р Мирон Куропась. Д-р Куляс не погодився підписати також спільного меморіялу разом з президентами сімох національностей проти імперіялістичної Москви в річницю Ялтанського договору, бо йому на це не дозволили деякі члени Відділу УКК, що не схвалюють українсько - польських контактів. Слід відмітити, що текст меморіялу був опрацьований спільно з деякими членами Відділу. Однак, не зважаючи на ці упередження і перешкоди, здорова думка в обох національних середовищах поволі, але впевнено перемагає.

Визначний польський публіцист у статті „Дві концепції польської східньої політики" у газеті „Тидзєнь Польскі" з 5-го травня 1973 року твердив: „Співпраца польського і українського народів являється підставою для незалежности тієї частини Европи, так дуже загроженої через спільні помилки минулого".

Направити ці помилки — це завдання спільних польсько - українських товариств, це завдання нас усіх.

Прихильники Фундації ім. І. Багряного відзначили страдницьку долю української жінки

Дня 23-го серпня ц.р. на відпочинковій оселі ОДУМ в зв'язку з Міжнародним Роком Жінки, багатим мистецьким концертом, доповідями, показом народної ноші, виграшем та спільною вечерею вшановано українських жінок - страдниць.

Цю зустріч у зелених Кетскильських горах, стейту Ню Йорк зорганізували жінки, що приймають участь у розбудові Фундації ім. І. Багряного, заснованої для розширення видавничої і громадсько-політичної праці.

Програму зустрічі розпочато ствердженням голови Фундації Галини І. Воскобійник, що поневолені жінки України не мають доступу до міжнародних форумів, щоб представити свою страдницьку долю і політичне безправ'я в СССР. Тому в Мехіко, на Світовому Жіночому Конґресі, їх могли заступати лише жінки - еміґрантки. Тільки українські жінки в діяспорі є голосом поневолених в УССР жінок і тому вони повинні інформувати вільний світ про життя їхніх сестер в комуністичній деспотії. Ми повинні творити контакти з чужинецькими колами й світовою пресою та бути рупором ідейних прагнень, протестів і жалів українського жіноцтва, сказала голова Фундації.

Мусимо розгорнути таку видавничу діяльність і активність серед західніх кіл, яка змусила б комуністичний режим з арештами і знущанням над українськими жінками, звільнити їх з концентраційних таборів, психіятричних лікарень та від тяжких фізичних робіт. Для цього потрібно стимулювати видання солідних книжок, поліпшити наші пресові органи, поширити публіцистичні виступи в неукраїнській пресі та активно співпрацювати з жіночими організаціями країни нашого поселення. Для такої діяльности ми розбудовуємо фундацію ім. І. Багряного, щоб за допомогою з її прибутків виконати якусь частину з наведених завдань.

Наведені вступні тези голови Фундації ширше розгорнено у двох рефератах. У першому добреопрацьованому рефераті Надія Сеник окреслила основні етапи страдницької долі української жінки під час татарських лихоліть, страхіття штучного голоду 1932-33 років, війн і революційних заворушень, примусової колективізації — та тяжких переживань її, як дружини і матері. Пані Сеник згадала криваву розправу комуністичного режиму в концтаборі Кінґірі біля Караґанди, де совєтськими танками знищено 500 беззбройних жінок, а також згадала українських жінок, які тепер перебувають у концтаборах і психіятричних лікарнях: Катерину Зарицьку, Аллу Горську, Ніну Строкату, Ір. Сеник, Оксану Попович, Стефанію Шабатуру та інших. Звільнення їх ми повинні домагатися безперестанно. Високомистецьким читанням віршів переслідуваних жінок супроводила доповідь Оксана Сеник, дочка доповідачки.

У другому рефераті Ліда Григоренко подала огляд етапів міжнародного жіночого руху й урядових деклярацій про права жінок. Пані Григоренко повідомила, що за президента Дж. Кеннеді створено Комісію під проводом Елеонори Рузвельт, праця якої закінчилася проголошенням Статусу Прав Жінки, що відбувся в Мехіко. Про цей Конґрес Ліза Лимаренко-Степова написала гарний вірш і продеклямувала його на зустрічі.

Програма концерту складалась з удало підібраних і добре виконаних творів, переважно силами жінок. За браком місця наводимо лише прізвища шановних виконавців за порядком їхніх виступів. Ними були панове: маестро Григорій Китастий, якого вшановано бурхливими оплесками, Петро Писаренко, тенор-соліст Капели Бандуристів, Г. Шерей, О. Зам'ята, Ліда і Петро Китасті, В. Тисовський і Ляриса Діяк із Бостону. Акомпаньятором був маестро Стругальський.

Опісля у чудових народних жіночих одягах з колекції Олександри Крупи — з різних областей України, виступали: Наталя Павленко, Христя Гермаш, Галя Гурська, Христя Демкович, О. Гречнів, Оля Федоренко, Марина і Наталя Воскобійник.

О год. 6-ій вечора розпочався бенкет з участю 110 осіб. Стіни залі прикрашені портретами Головного Отамана Симона Петлюри й І. Багряного. За почесним столом сиділи Марія Євсевська — провідниця бенкету, Галина Воскобійник — голова Фундації, о. М. Борисенко, голова УРСоюзу І. Олексин та членкв Підготовчого комітету. Після молитви піднесено тост за Міжнародний Жіночий Рух і за українську жінку-героїню і страдницю. За них відспівано многоліття, а потім М. Євсевська подала цікаві епізоди з перебігу Міжнародного Конґресу, що відбувся в Мехіко.

Під час вечері зі словами заохоти ініціяторам бенкету і Фундації виступили: І. Олексин, В. Григоренко, Ол. Шевченко, Гладун, Е. Перейма, п. Шерех, Хилько та інші. Дехто з присутніх на концерті та на бенкеті задеклярували свої вклади в Фундацію ім. Багряного, а саме: Г. Китастий, Євсевський, Е. Перейма, П. Стокальський, П. Маляр, Г. Шерей, В. Григоренко, В. Гречнів, Асоціяція Українців Америки (АУА), П. Гурський та інш. Зі щирим зворушливим словом виступив голова УРДП д-р М. Воскобійник, підкресливши, що українська еміґрація повинна підносити свій престиж такими акціями, як розбудова наукових установ, створення Української Катедри в Гарвардському Університеті. Закладена тепер Фундація ім. І. Багряного є такою ж перспективною справою у розгорненні політичних видань. М. Воскобійник закликав присутніх ставати вкладчиками Фундації, а також повідомив, що він з дружиною збільшують свій вклад на Фундаціюдо 1,000 дол.

Ще під час концерту маестро Григорій Китастий виступив зі словом заклику підтримати Фундацію, як засобу здійснення важливої видавничої програми з нагоди 30-ліття еміґрації та її культурних зусиль.

Пані М. Євсевська оголосила, що група жінок, яка зорганізувала цю зустріч, заснувала Т-во Приятелів Фундації і закликала інших жінок приєднатися до Товариства. Потім п-і Євсевська подякувала всім за участь у концерті і бенкеті, за зголошення вкладів у Фундацію, а також усім жінкам, зокрема Варварі Бойві, за підготування бенкету.

Наступного дня, у неділю 24-го серпня о. Борисенко відправив Богослуження у збудованій цієї весни на оселі православній каплиці, присвяченій св. Великомученику Василеві Печерському. Під час Богослуження співав хор під зразковою диригентурою інж. П. Гурського.

А. Гудовський

Український День в Йонкерсі

В неділю 17-го серпня ц.р. в одному з кращих парків Йонкерсу „Антермаєр", заходом окремого Комітету із представників Організації Визвольного Фронту, який очолювала Марія Кіцюк, відбулось величаве святкування присвячене 200-річчю Америки, 100-річчю українського поселення і 78-річчю перших поселенців у Йонкерсі.

Хоча погода не заповідалась дуже гарна, понад 1000 українців та осіб інших національностей прибуло на це святкування. Комітет поробив всі заходи щоб цей День був гідно наголошений так в пресі як рівнож окремими летючками і афішами, друком яких занялась окрема Міська комісія. На святкування прибули визначні представники міста на чолі із посадником Мартінеллі, сенатором Флином,? суддею Анастазієм, головою Слов'янської ліґи п. Бенем, радним міста і цілим рядом інших політичних груп. Програмою проводив молодий Мирослав Футала.

Після відспівання українського і американського гимнів Зиновієм Бундзяк, М. Футала представив почесних гостей, яких привітали рясними оплесками.

Першим промовляв посадник міста п. Мартінеллі, який дуже гарно висловився про українську спільноту в Йонкерсі, її працю, допомогу містові, український патріотизм, культуру і мистецтво, яким може гордитись кожний українець, зазначивши, що тут ми всі можемо свобідно висказувати свою думку, плекати свою культуру, чого позбавлений український народ в краю, проте ми всі мусимо вірити, що прийде час, коли Україна стане незалежною, чого він всім сердечно бажає. Він також підкреслив, що в цей Український День зібралася виїмкова кількість народу.

Головну промову, англійською мовою виголосила Наталія Невмержицька, булавна Осередку СУМ-а. У дуже добре опрацьованій доповіді вона описала поіменно перших українських поселенців як взагалі українську еміґрацію та її вклад в економічну і культурну розбудову Америки і місце нашого осідку Йонкерсу.

В мистецькій частині виступали чотири танцювальні групи місцевого осередку СУМ-а, під мистецьким керівництвом Волод. Уздейчика і О. Русинка. Чудові народні і стилізовані строї — гарне виконання кожної точки, які кілька разів були переривані оплесками захоплювали і неукраїнську публіку. Приґравав до танців молодий Ярослав Балилик. Дві сестри Шумиловичі прикрасили мистецьку частину своїм виступом, грою на бандурах і співом.

Під час перерв приграввала оркестра „Оксана" під керівництвом Б. Лотоцького.

Відділ ОЖ ООЧСУ — при співпраці пань Кульчицької, Русинко, Кокодинської та інших, влаштували дуже гарну виставку українського народного мистецтва, кераміки, вишивок, килимів, різьби включно, книжок про наше мистецтво та Україну взагалі. Численні глядачі подивляли красу українського мистецтва.

Кухня працювала безустанно. Черги людей посувались спокійно щоб дістати вареники, голубці, борщ чи щось інше. На жаль, не всім пощастило попробувати українських страв. Організатори кухні не розраховували на таку велику скількість гостей.

Всі були задоволені; шум водограїв в парку, музика, велика кількість молоді, дітвори, агальний вигляд парку творили приємну гармонію.

М. Бурчак

Пам'яті Марії Грабар

Ділимося сумною вісткою з членством СУА та приятелями, що по короткій недузі, 9-го вересня ц. р. в Маямі померла св. п. Марія Грабар, членка 17-го Відділу СУА, яка перед тим належала до 22-го Відділу в Джерзі Сиґі, де була його співорганізаторкою і за довшу приналежність мала дістати золоту відзнаку.

Покійна Марія Слободян-Грабар, приїхала до Америки 1913 р. із села Вербиця Боберецького повіту. Поселившись в Маямі 25 років була активною членкою СУА. Належала також до Сестрицтва Серця Христового при українській католицькій церкві в Маямі та в Джерзі Сиґі при церкві Непорочного Зачаття Діви Марії, та було довго його головою.

Св. п. Марія Грабар була жертвенна й не жаліла грошей на добродійні цілі. В каплиці Покійну прощала голова Відділу СУА Ірина Ракуш, а членки обох організацій відпровадили її тлінні останки до української католицької церкви, а потім на цвинтар Флеґлер Меморіял Парк в Маямі.

Покійна Марія Грабар залишила в глибокому смутку сина Петра, та дочку Анну Марію Микитку, 12 внуків та 5 правнуків, три сестри — Анну Наконечну, Катерину Хмильовську і Соню Микитку та брата І. Б. Слободяна.

Членки СУА замість квітів, склали пожертви на народні цілі: пані Марійка Слободян — 10 дол.; по 5 5 дол. — п. Соня Кучкуда, п. Анна Наконечна, п. Соня Микитка. Покійна була членкою УНСоюзу, 171-го Відділу.

ТАРЗАН, Ч. 7383. Тар зан вбиває Теркоза

„Коли попереднім разом я змагався з Теркозом, то подарував йому життя . . ."

„Але тепер це було неможливо, бо під загрозою було життя гарної дівчини!"